

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Eginhartvs De Vita Caroli Magni, Animadversionibvs
Illvstratvs**

**Bessel, Friedrich
Reinhard, Johann Friedrich**

Helmestadii, 1667

Caput XVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10996

O Noviomagum, cui non certaverat ullus
Terrarum locus: & Rhodos & celebris Mitylene
Cedunt namque, tibi, cedunt & Thessala Tempe:
Te nemus annoſe redimitum robore quercus,
AEquans Aonium, cingit fontesque salubres,
Quos adamat Clarius: hic candida turba Sororuſ,
Dulces doctamodis divina poēmata cantat:
Alluit & placido Te cursu VValis ab arcto.
Regia te ſuperis templa, & te manibus imis
Arx ſacrata ornat, quam quondam milite eao,
Romani ſtatuerē Duceſ in litore VValis.

Principē tamen aedes ſacras] Manifestē Svetonium imitatur Noſter, August. c. xxx. Et verē tamen de eodem per antiquum diſtichon apud Petrum à Beeck. Aquiſgran. cap. V. pag 61. Karolus Eccleſius, quod Lune lumina Solis, Quas ex non eſſe Chriſto mutavit in eſſe. Nec aedes tantū ſacras, ſed ſcholas etiam iſtauravit Carolus. Qualiſ fuere Pariſenſis, quam adiutoribus Iohanne & Claudio Scoti, Bedæ Discipulis, Viris Eruditissimis, iſtituit, teſte Monacho Sangallensi lib. I. cap. 1. & Middendorpio de Academiis. Bononiensis quoque Academie iinitia ad noſtrum retulit Huldericus Mutius lib. 11x. De Schola Oſnaburgensi & Professoribus Græcæ Linguæ in eadem conſtitutis diploma refert, manu Caroli munitu, Albertus Crantz. Metropol.lib. I. cap 2. Episcopatus autem complures ab eodem fundati ſunt. Nam in ſolâ Saxonia octo Episcopatus iſtitutos legimus apud Helmoldum Chron. Sclavorum lib. I. c. 3 Paulum Langium in Chronicō Cicizenſi pri- ſipo. Niſi decem malis, juxta enumerationem Chronicantiqui Mindenſis p 99.

Molitus eſt clafſem contra Nordmannos) Primus inter Germanos qui poſt Saxonum in Britanniā migrationem, rei nauticæ operam dedit, fuit Carolus. Binis enim adverſus Nordmannos & Saracenos iſtruxit clafſes, teſte præter alios Aventino lib. iv. pag. 218. Stationem ſuam clafſis altera habuit ad Bononiā, Gallicam Civitatem maritimam, ipliſ navibus circa Gandam ac Scaldim fluvium aedificatis, ut eſt apud Adelnum ad ann. 811. Cæterum res mari à Carolo geſtas breviter collegit Claud. Barth. Morilof- tis in Orbe maritimo lib. II. cap. 7.

CAPUT XVIII.

1. Talem eum in tuendo & ampliendo, ſimulque ornan-
2. do regno fuſſe conſtat. † Cujus animi dotes, & ſum-

I

man

mam in qualicunque, & prospero & adverso eventu con-
stantiam, cæteraque ad interiorem atque domesticam vitam

*MS. jam pertinentia, * hinc dicere exordiar. † Post mortem patris 3.
ab hinc cum fratre regnum partitus, tantâ patientiâ similitates &
invidiam ejus tulit, ut omnibus mirum videretur, quod
ne ad iracudiam quidem ab eo provocari potuisset. † De- 4.
inde cum matris hortatu filiam Desiderii Regis Longobar-
dorum duxisset uxorem, incertum qua de causa post an-
num repudiavit, & Hildegardim de gente Sveorum præ-
cipuæ nobilitatis fæminam in matrimonium accepit: de
qua tres filios, CAROLUM videlicet, Pipinum & Ludo-
vicum, totidemque filias, Rotdrudim, Bertam & Gislam
genuit. † Habuit & filias tres, Thedradam, Hildrudim, & 5.
Rothaidem: Duas de Fastrada uxore, quæ de Orientalium
Francorum, Germanorum videlicet gente erat: tertiam de
concubinâ quâdam, cuius nomen modò memoriae non
occurrit, † Desunctâ Fastradâ, Luitgardim Alemannam 6.
duxit, è quâ nihil liberorum tulit. † Post cujus mortem * 7.
Tres. quatuor habuit concubinas, Mathalgardim scilicet, quæ
Malè. peperit ei filiam, nomine Rothildim: Gersuindam, Saxon-
cigenoris, de quâ ei filia nomine Adeldrudis nata est: & Re-
* MS. ginam, quæ ei Drogonem & * Hugum genuit: & Adellu-
Hugonem. idam, ex qua Thederichum procreavit. † Mater quoque e- 8.
ius Bertrada in magno apud eum honore consenuit. † Co- 9.
lebat enim eam cum summa reverentiâ, ita ut nulla un-
quam * inter eos sit exorta discordia, prater in divortio

* MS. invicem.
* M.S. Su- filiae Desiderii regis, quam illâ suadente * acceperat. † De- 10.
sceperat. cessit tandem post mortem * Hildegardis, cùm jam tres ne-
* MS. Hil- potes suos, totidemque neptes in filii domo vidisset: quam
degarde. ille in eadem basilica, quâ pater situs est, apud sanctum Di-
onyssium, magno fecit honore humari. † Erat ei unica So- 11.
ror nomine Gisla, à puellaribus annis religiosæ conversati-
oni mancipata, quam similiter ut matrem magna coluit pi-
etate:

estate: quæ etiam paucis ante obitum illius annis, in eo quo conversata est monasterio, decessit.

ANIMADVERSIONES

AD CAP. XVIII.

Filiam Desiderii regis Longobardorum] Irmogardam vocat Aventin. lib. IV. p. 218. alij Hermingardim, cùm Paschasio Radberto Corbejæ Veteris Abbatæ, in Vitâ Adelhardi, quam expetitam à Carolo solennique more ductam, domum anno vertente remitti, non ferebat Adelhardus, Caroli consobrinus. Sed prævaluit Stephani Papæ diram minantis auctoritas, ut ad pristinum cum Hildegarde consortium rediret. Epistolam Papæ inter alios refert David Blondellus Geneal. Franc. tom. I. præfat. Apol. contra Chiffletium n. xxxiv. Carolomannus similiter ejus Frater filiam Desiderii in matrimonio habebat, procurante itidem matre, quæ cum pacis causa, ut clarè innuit Adelhardus, ad ann. 770. In Italiam profecta esset, expedito negocio in Galliam ad Filios reversa, adduxit filiam regis Longobardorum, Carolomanno filio suo conjugio sociandam, ut loquitur Auctor annal. Fuldens. ad ann. 770. Mîrè ejus verba turbavit Pithœus, adeo ut Bertam nomine fuisse Carolomanni uxorem credas, quod tamen ad matrem ejus referri debebat.

Hildegardim de gente Sverorum præcipua nobilitatis fæminam) Pervulgata est opinio Hildebrandum Catoli Martelli germanum, ut clare appellat Eredegarius Scholasticus, Gregorij Turonensis continuator, ex Immâ Nebisiliâ, Huochingi nepte Hildegardim genuisse, quam Carolus M. in matrimonium duxerit. Quæ conjectura quanquam doctissimo Blondello apprimè placuerit tom. I. Geneal. Franc. assertione n. xxxiv. non tamen omnino probari debet. Nam quod Adelhardus Caroli M. patruelis Hildegardim reginam adeo aversatus est, ut seculum relinquere maluerit, Paschasio Radberto teste, propter consanguinitatem factum esse non credo, quin potius propter repudiatam Hermingardim, quæ solenniter despensata erat Carolo. Fortassis ex eo genus Hildegardis luculentius cognosci poterit, quod Udalrici fratri ejus mentio habeatur apud Monachum Sangallensem lib. I. cap. 14. Alioquin non paucæ de hac Hildegardi feruntur fabulæ. Nam quæ à Cruso in annal. Svericis lib. II. part. I. c. 2. de Talando & Hildegarda ex necio quo otioso Monacho referuntur, indigna erant, ut pro historiâ Chronicô Spirensi insererentur à Lehmanno lib. III. cap. 31. Exstat super hac re Drama longe elegantissimum Nicodemi Frischlini, qui tamen ex vulgi opinione, ut decebat Comicum, reiseriem proponit. Obiit Hildegardis Pridiæ